

РЕШЕНИЕ

№ 735

гр. Пловдив, 01.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VIII СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Екатерина Вл. Мандалиева

Членове: Недялка Д. Свиркова Петкова
Величка З. Запрянова

при участието на секретаря Елена П. Димова
като разгледа докладваното от Недялка Д. Свиркова Петкова Въззивно гражданско дело № 20215300502397 по описа за 2021 година

Производство по реда на чл. 258 - 273 от ГПК.

Образувано по въззивна жалба „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА“ АД – гр. София, ЕИК 831447150; против решение № 261741/15,06,2021 г., постановено по гр. д. № 2280/2020 г. на РС Пловдив V гр. състав. Твърди се, че обжалваното решение е незаконосъобразно поради необоснованост и противоречие с материалния закон; конкретно се оспорват изводите на РС за това, че клаузите на сключения между страните договор за кредит са неравноправни и в противоречие с действащия към сключването му ЗПК (отм.). От въззивния съд се иска да постанови решение, с което да отмени първоинстанционното в обжалваната му част и вместо това да уважи предявените искове.

Ответникът по жалбата А. В. З. с ЕГН *****; заявява становище за неоснователност на въззивната жалба и иска потвърждаване на обжалваното решение.

След преценка на събраните по делото доказателства във връзка със становищата на страните, съдът приема следното:

Производството е образувано по обективно съединени искове с правна квалификация чл. 124, ал. 1 от ГПК във връзка с чл. 422, ал. 1 от ГПК. Предявени от „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА“ АД – гр. София, ЕИК 831447150; против

А. В. З. с ЕГН *****.

Ищецът твърди, че въз основа на сключен между страните Договор за разплащателна сметка и издаване на международна кредитна карта MasterCard/Visa № СС042-000081732/29,08,2008 г., предоставил на ответника кредитна карта с кредитен лимит 1000 лв. Чрез кредитната карта на 14, 15 и 16 ноември 2014 г. ответникът получил кредит – с извършването на три тегления на суми в общ размер 780 лв. и на четири плащания чрез ПОС в общ размер 192 лв. Дължимите погашения следвало да се извършват от края на месеца, следващ възникването на задължението, чрез минимални месечни вноски от 60 лв. В случая забавата на длъжника започвала от 31,12,2014 г., като дължимите ежемесечно суми от редовната длъжница били осчетоводявани като просрочени. Извършените от длъжника погашения след 14,11,2014 г. били общо две – на 14,11,2014 г. – 94 лв., и на 07,11,2018 г. – 100 лв. Поради неизпълнение на задълженията за извършване на ежемесечни погашения, банката прекратила едностранно договора с едномесечно писмено предизвестие, връчено на длъжника на 24,01,2019 г. За неиздължените суми банката се снабдила със Заповед за изпълнение на парично задължение, срещу която длъжникът възразил.

Въз основа на изложеното от съда се иска да постанови решение, с което да признае за установено в отношенията между страните, че ответникът дължи на ищеца суми, присъдени със Заповед № 9044/17,10,2019 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК, постановена по ч. гр. дело № 16566/2019 г. на ПРС, Х гр. състав, произтичащи от сключен между страните Договор за разплащателна сметка и издаване на международна кредитна карта MasterCard/Visa № СС042-000081732/29,08,2008 г., както следва: сумата от 610,73 лв. – просрочена главница; сумата от 326,49 лв. – предсрочно изискуема главница; сумата от 344,94 лв. – просрочена договорна лихва; сумата от 491,04 лв. – наказателна лихва за забава; сумата от 119,38 лв. – такса за ангажимент и управление на кредита; ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяване на заявлението – 14,10,2019 г., до окончателното ѝ изплащане.

Ответникът оспорва предявените иски. Твърди, че сключеният между страните договор е нищожен поради противоречието му с императивни материалноправни норми и поради неравноправност.

Видно от приложеното ч. гр. д. № 16566/2019 на РС Пловдив, за спорните вземания ищецът се е снабдил със заповед за изпълнение на парично задължение срещу ответника, постановена по реда на чл. 417 от ГПК. Срещу същата длъжникът е предявил възразение по чл. 414 от ГПК. Исковата молба, по която е образувано производството по настоящото дело, е предявена в срока по чл. 415 от ГПК. Изложеното обуславя допустимостта на предявените установителни иски.

Пред настоящата инстанция са безспорни установените пред РС

обстоятелства, както следва: Между страните е сключен Договор за разплащателна сметка и издаване на международна кредитна карта MasterCard/Visa № CC042-000081732/29,08,2008 г., чийто срок на действие е подновен с подписан между страните Анекс от 14,11,2014 г. Според издаденото от ищеца извлечение от сметка, към 24,02,2019 г. дължими и незаплатени в срок са 47 месечни вноски по кредита, чийто падеж е настъпил в периода от 31,03,2015 г. до 31,01,2019 г.

С едностранно уведомление изх. № 3257/08,01,2019 г., връчено на длъжника на 24,02,2019 г. (л. 21-22 по приложеното ч. гр. дело), банката-кредитор е отправила покана за заплащане на дължимите суми в 7-дневен срок, в противен случай е заявила, че ще пристъпи към деактивиране на картата и принудително събиране на дълга.

От изготвената пред РС съдебно-счетоводна експертиза се установява, че в периода от активиране на картата (05,09,2008 г.) до предявяване на заявлението (14,06,2019 г.) ответникът е усвоил главница в общ размер 2834,23 лв., от която като просрочена е начислена сумата от 1599,91 лв. В същия период начислени като дължими са и следните суми: такса за ангажимент и управление на кредита – 275 лв.; такса за надвишен кредитен лимит – 58,68 лв.; лихва върху главница – 202,51 лв.; договорна просрочена лихва – 839,22 лв., наказателна лихва за просрочие – 640,56 лв. Общият размер на начислените задължения възлиза на 4850,20 лв., Ответникът е извършил погашения м общ размер 2957,62 лв. Неразплатеният остатък, според счетоводните записвания на ищеца, възлиза на общо 1892,58 лв., от които: 326,49 лв. – редовна/просрочена главница; 610,73 лв. – просрочена главница; 119,38 лв. – такса ангажимент и управление на кредита; 344,94 лв. договорна просрочена лихва; 491,04 лв. – наказателна лихва за просрочие.

Съобразно разясненията в т. 18 от ТР № 4/2014 г., постановено по т. д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, постигнатата в договора предварителна уговорка, че при неплащане на определен брой вноски или при други обстоятелства кредитът става предсрочно изискуем и банката може да събере вземането си без да уведомява длъжника, не поражда действие, освен ако банката изрично не е заявила, че упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем. Нещо повече: необходимо е това волеизявление да е достигнало до длъжника-кредитополучател и то преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение.

В случая изявление за предсрочна изискуемост от страна на кредитора не се установява да е достигнало до длъжника. посоченото по-горе уведомление от 08,01,2019 г. съдържа покана за изпълнение и предупреждение за деактивиране на картата и пристъпване към принудително изпълнение на задълженията, но не и изявление за обявяване кредита или част от него за предсрочно изискуем. И доколкото част от вземанията се претендират на основание предсрочна изискуемост, а не като сбор от падежирали минимални месечни вноски, не може да се приеме, че такава

изискуемост е установена към датата на заявлението.

Наред с това настоящата инстанция споделя формирания от РС извод за неравноправност и противоречие на съществени клаузи от процесния договор с императивни материалноправни норми. Разпоредбата на чл. 7 от действащия към датата на сключване на договора ЗПК (отм.) предвижда императивни изисквания към съдържанието на договора, на които процесният договор де отговаря:

Съгласно чл. 7 т. 6 от ЗПК, договорът следва да съдържа годишен процент на разходите по кредита, които потребителят трябва да направи, за да издължи кредита, а когато неговото изчисляване не е възможно - годишен лихвен процент и всички разходи, приложими към момента на сключване на договора за кредит. Такова посочване процесният договор не съдържа. В същия е посочен размер на лихвения процент и размер на таксата за надвишен лимит по кредита. Наред с тези вземания обаче, като дължими по договора банката е начислила и вземания за такси (напр. такса за ангажимент и управление на кредита) и други разходи, за които в договора не се сочи нито по какъв начин се формират, нито при какви основания се начисляват, нито в какъв размер възлизат. Такава ясна и точна информация, отнасяща се до приложимите за процесния договор такси и разноси, не се съдържа и в приложената към договора тарифа.

Съгласно чл. 7 т. 7 от ЗПК (отм.), договорът следва да съдържа информация относно условията, при които посочените в т. 6 разходи по кредита могат да бъдат променяни. Според чл. 21 от договора, банката може да променя лихвения процент и /или стойността на всички други разходи, свързани с ползването на кредита, при условия, последното от които е посочено така“ „при наличие на други, непосочени в договора основателни причини“. Тази формулировка очевидно не отговаря на законовото изискване и поставя потребителя в неравностойно положение.

Съгласно чл. 7 т. 13 от ЗПК (отм.), договорът да съдържа и информация относно обезпеченията, които потребителят е длъжен да предостави, тяхната стойност, както и условията, при които могат да бъдат освободени. В случая с чл. 5 от договора не се сочи да се учредяват обезпечения за вземанията на банката по договора, но в разпоредбата на чл. 6 се предвижда, че банката „има право по всяко време на иска предоставяне на допълнителни обезпечения“, без да се конкретизират нито видът, нито стойността, нито условията за освобождаването им.

Изброените противоречия поставят кредитополучателя в отношенията му с банката в положение на неравнопоставеност и създават неравновесие между правата и задълженията на страните. Несъмнено това води до ограничаване възможностите на потребителя в нарушение изискванията за добросъвестност. С оглед установеното процесният договор следва да се приеме за недействителен на основание чл. 14 от ЗПК (отм.), а исквете за заплащане на претендираните суми – за неоснователни.

Като е достигнал до същите изводи, РС е постановил законосъобразно решение, което следва да бъде потвърдено. На въззиваемия следва да се присъдят сторените за въззивното производство разноси, които се констатираха в размер на 1500 лв. – заплатено адвокатско възнаграждение.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 261741/15,06,2021 г., постановено по гр. д. № 2280/2020 г. на РС Пловдив V гр. състав

ОСЪЖДА „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА“ АД – гр. София, ЕИК ***, да заплати на АН. В. З. с ЕГН *****; сумата от 1500 лв. (хиляда и петстотин лева), представляваща разноси за въззивното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____